umor... de fred ghenădescu

ANUL 2000 — ROBOȚII *de Fred Ghenădescu*

— Ce coafură! S-a deranjat robotul?
— Așa! S-a „deranjat“ clientul.

— Văd că ăsta nu spune „vino mâine“!
— Stai niţeluş: nu-i încă reglat.

— Am fost în excursie. Noi iubim foarte mult pădurea.
— Da, văd că aţi luat-o acasă.

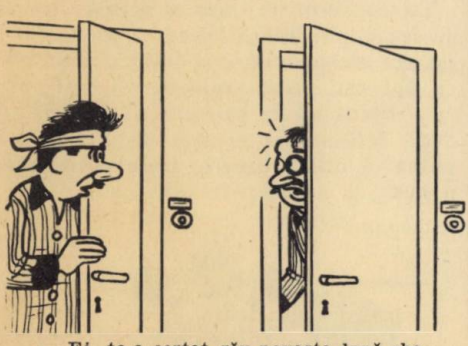

— Ei, te-a certat rău nevasta după cheful de azi noapte?
— Nu prea, mi-a bătut puţin capul.

— Bei prea mult şi are să-ţi facă rău la inimă. Ţi-o năclăieşte...

— Fii atentă, vînzătorul trebuie „uns“!

FĂRĂ CUVINTE

SPORTIVUL ŞI BULEVARDISTUL

— Pasiunea mea e Postăvarul!
— A mea croitorul.

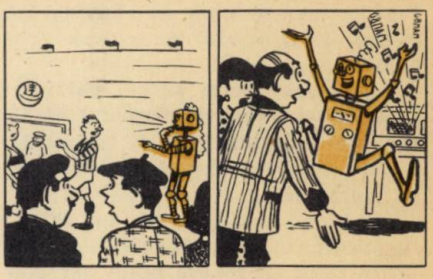

— Slab arbitru! Dă deciziile automat...

— Să ştii că i-a sărit un şurub!

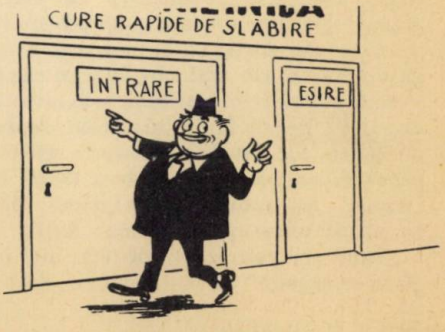

VISUL OBEZULUI

MESAJ SPRE EPSILON

POVESTIRE ȘTIINȚIFICO-FANTASTICĂ

1. EXPLORATORII MUNTELUI DE GHIAȚĂ

O trosnitură puternică. Sub picioarele celor patru cercetători pămîntul se zgudui ca la un veritabil cutremur. Cu privirile încordate, urmăreau norul uriaș de zăpadă și gheață care țîșnise parcă din adîncuri întunecînd pentru cîteva minute orizontul. Cînd orbitoarea lumină a soarelui antarctic se proiectă din nou pe muntele de gheață, o prăpastie adîncă se deschidea la cîteva sute de metri de locul unde se adăpostiseră oamenii. Fără să scoată o vorbă, ca la un semn nevăzut, se repeziră toți patru la automobilele cu reacție, încărcate cu tot felul de ustensile. Peste cîteva secunde se aflau în fața craterului uriaș deschis de explozie la poalele munților.

Să-i lăsăm puțin pe cei patru curajoși să-și facă pregătirile pentru a descinde în proaspăta prăpastie și să prezentăm cititorilor motivul neobișnuitei lor expediții în Antarctica.

Cu cîteva luni în urmă, un avion sovietic pornit din orașul Mirnîi, izbutise pentru întîia oară să zboare peste cel mai înalt pisc de gheață al continentului antarctic care se ridica la peste 6.000 metri într-una din regiunile cele mai puțin accesibile situate în apropierea coastei. O dată întorși, aviatorii povestiseră că deasupra muntelui de gheață se află un platou imens pe care au observat numeroase dreptunghiuri de un alb mat care luceau ca sticla. Forma geometrică perfectă a acestor dreptunghiuri parcă trase cu linia, faptul că deasupra lor stratul proaspăt de zăpadă părea de curînd curățat, le-a trezit curiozitatea. Au redus din înălțime, dar nu au putut observa nimic mai mult.

„Fantezie sau iluzie optică, un fel de „fata morgana" a Antarcticei, destul de frecvent întîlnită" — aceasta a fost sentința celor care au ascultat relatarea. Dar iată că peste cîteva zile alți aviatori au povestit același lucru. Se cuvenea deci ca acest fenomen straniu să fie cercetat. Centrul internațional pentru studierea Antarcticei a hotărît trimiterea unei expediții spre locul menționat de aviatori. După o aventuroasă călătorie de cîteva săptămîni, expediția se întoarse fără nici un rezultat. Escaladarea muntelui de gheață se vădise imposibilă. Pereții erau abrupți, lunecoși și nici cei mai temerari alpiniști n-ar fi îndrăznit să încerce ascensiunea. O încercare de aterizare cu avionul a eșuat și ea datorită curenților de aer care au fost cît pe aci să izbească aparatul de crusta dură de gheață.

La consfătuirea care a urmat, tînărul geolog romîn Mihai Istrate a propus să se încerce străpungerea la bază a muntelui, cu ajutorul unor explozii.

— Ajungînd la primele straturi de sol, după înlăturarea crustei de gheață, s-ar putea să aflăm cauzele neobișnuitului fenomen, a argumentat el.

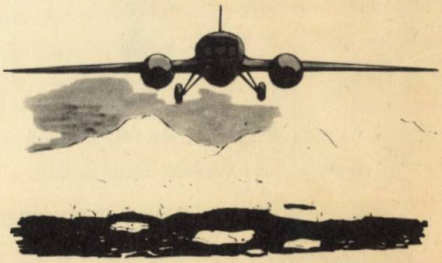

Propunerea a fost acceptată. Patru cercetători numiți de Centrul internațional au pornit spre piscul de gheață. În afara lui Mihai Istrate, în rapidele vehicule care parcă pluteau pe întinsurile albe (jeturi puternice de aer verticale înlocuiau roțile sau tălpile de sanie; mișcarea era asigurată

prin turbine aflate în spatele vehiculelor, asemănătoare celor de avion) au mai luat loc cunoscutul fizician Ivan Mihailovici Strumin, speologul norvegian Bull Karsten și geologul american James Kenyon. Atrăgea atenția îmbrăcămintea celor patru exploratori, pentru prima oară folosită în ținuturile antarctice. În locul șubelor groase, a căciulilor greoaie, a bocancilor solizi, oamenii purtau un fel de salopete subțiri, ca de mătase, din material plastic, care le acoperea tot corpul, pantofi ușori, ca cei de tenis, un capișon asemănător celor de la mantăile de ploaie. Mănușile erau și ele extrem de subțiri, perfect mulate, permițînd deplina libertate a mișcărilor. O foiță aproape invizibilă de masă plastică acoperea ca o mască obrazul, nasul, urechile, lăsînd doar mici despărțituri pentru privit și respirat. În general îmbrăcămintea era atît de ușoară și subțire încît oamenii abia o simțeau. Și totuși frigul de peste 50 grade minus, nu-i turbura de fel. Cum asta? Simplu. Întreaga îmbrăcăminte era străbătută de fire microscopice confecționate dintr-un material sintetic recent descoperit, prin care trecea ca prin niște țevi de calorifer căldura emanată de un minuscul generator aflat în buzunarul salopetei. Ocrotit de această îmbrăcăminte care menținea o căldură constantă de 20 grade, omul se simțea ca acasă.

2. TUNELUL

Să ne întoarcem deci la cele patru personaje cu care abia am făcut cunoștință. Le vom întîlni la buza uriașei crăpături, ocupate cu montarea ascensorului electric pe care îl aduseseră cu ei în automobilele turbo-reactoare. O cabină ușoară din aluminiu, dotată cu puternice faruri și legată de unul din vehicule cu cabluri subțiri dar puternice dintr-un aliaj extrem de rezistent, era gata de pornire.

— Cine coboară primul?

Întrebarea și-o puseseră în minte cu toții și fiecare spera să facă cel dintîi coborîrea. Nimeni nu protestă însă cînd Bull Karsten se îndreptă spre ascensor. Fiind speolog, era normal ca el să fie primul ce descinde în abis.

Cu un huruit puternic ascensorul se puse în mișcare. Cu minuscule receptoare prinse de lobul urechilor cei trei oameni care rămăseseră la buza craterului așteptau cu sufletul la gură vești de la colegul lor. Cablul se desfășura tot mai repede iar secundele treceau una după alta. Brusc cablul se opri. Trecură apoi mai multe secunde care le-au părut celor trei cercetători ore întregi.

— Am ajuns cu bine. Trimit ascensorul sus — se auzi în receptoare glasul înăbușit al lui Karsten.

Peste cîteva minute erau toți patru jos. La lumina puternică a farului priveau cu atenție împrejur.

Urmele exploziei se vedeau pretutindeni. Blocuri uriașe de gheață amestecate cu bucăți de stîncă erau aruncate de-a valma. Pămîntul negru și dur ca granitul părea zgîriat parcă de ghiare gigantice.

— Atenție! O peșteră! — spuse cineva.

Privirile tuturor se îndreptară spre o deschizătură ce abia se vedea într-un colț. În partea opusă se putea observa o altă crăpătură, de dimensiuni ceva mai mari.

— E limpede, spuse Kenyon. Explozia a sfărîmat în două peștera ce se afla în acest loc.

— Pe care din galerii să pornim? — reflectă cu glas tare Ivan Strumin.

Urmă o scurtă consfătuire. Se hotărî pe loc ca grupul să se împartă în două. Strumin și Kanyon urmau să pornească pe coridorul din dreapta, ceilalți doi pe cel opus. Reîntîlnirea trebuia să aibe loc peste două ore.

Peste cîteva minute, înarmați cu căști de speologi dotate cu faruri, Mihai Istrate și Bull Karsten se aflau în interiorul galeriei din stînga grotei. De la început au constatat cu surprindere că de fapt galeria, la început strîmtă, ducea într-un tunel de mari dimensiuni, cu un diametru de peste 5 metri. Și, ceea ce i-a stupefiat de-a dreptul, era faptul că pereții tunelului erau perfect netezi, de parcă ar fi fost făcuți de mîna omului.

— E o imposibilitate să fi ajuns aici oameni, spuse Istrate. Mai degrabă e probabil ca tunelul să provină de la un curs subteran de apă care a dizolvat rocile.

— Am văzut nenumărate peșteri săpate de apă, dar nici una nu semăna cu asta, îl contrazise Karsten.

Disputa ar fi continuat dacă în faţa celor doi exploratori nu ar fi apărut o nouă problemă: aerul pe care îl respirau devenea mereu mai cald şi mai umed. Simţeau că suportă tot mai greu caloriferul portativ pe care îl aveau ascuns în îmbrăcăminte. Se vedea bine că temperatura se urcase cu mult peste zero grade şi creştea pe măsură ce avansau. Amîndoi tăceau şi numai privirile le trăda încordarea şi emoţia.

Străbătuseră mai bine de un kilometru cînd deodată un obstacol neaşteptat îi opri locului. Un perete de stîncă asemănător unui bloc de marmoră le bara drumul. Îndreptară fascicolele de lumină ale reflectoarelor spre zidul alb din faţă şi rămaseră înmărmuriţi. Pe întregul perete era sculptat în basorelief chipul uriaş al unei fiinţe omeneşti aşa cum nu văzuseră vreodată. Capul mult lungit, cu totul lipsit de podoabă capilară, părea un imens ou, din care ieşeau în evidenţă doi ochi uriaşi, fără sprîncene. În locul unde ar fi trebuit să fie nasul erau pur şi simplu două găuri. Cît priveşte gura, ea era cu mult mai mare decît o gură obişnuită şi din ea ieşeau doi colţi ameninţători. Corpul neobişnuitei fiinţe se deosebea mai puţin de cel omenesc. Atrăgea doar atenţia că era disproporţionat faţă de cap: mult prea mic, cu muşchii foarte puţin dezvoltaţi.

Desigur, fantezie, elucubraţiile unui desenator primitiv — gîndeau cei doi colegi în timp ce studiau această ciudată operă de artă. Şi totuşi cine făcuse sculptura? Cînd şi cum au pătruns aici oameni?...

Meditaţiile le fură brusc întrerupte. Amîndoi scoaseră un strigăt. Da, nu era halucinaţie. Imenşii ochi ai omului sculptat se mişcau într-adevăr. Cuprinşi de spaimă, voiră instinctiv să se întoarcă din drum. Cînd, un zgomot puternic îi împietri.

3. TORENTUL SUBTERAN

Strumin şi Kenyon se întorseseră de mult la locul despărţirii şi îşi aşteptau cu nerăbdare colegii. Drumul lor fusese mai scurt şi mai lipsit de emoţii. După cîţiva zeci de metri ajunseră la crusta groasă de gheaţă ce acoperea tot solul. Singura surpriză pe care au avut-o era că stratul de gheaţă semăna cu o carieră parcă de curînd părăsită. Blocuri imense de formă perfect cubică fuseseră desprinse parcă cu un scop bine precizat. Cum nici un indiciu nu le putea lămuri acest mister s-au hotărît să se întoarcă, în speranţa că tovarăşii lor au fost mai norocoşi.

Ajunşi la grotă au constatat cu surprindere că aerul se încălzise mult. Un fel de pîclă umedă făcea ca vizibilitatea să fie tot mai proastă. Apoi... Apoi au văzut că din tunelul pe unde porniseră colegii lor începe să curgă un fir de apă. Mai întîi abia vizibil, apoi tot mai puternic şi mai iute. Fundul grotei începuse să se umple repede. Cu spaimă oamenii constatară că apa e fierbinte, aproape fiartă şi că avansează iute spre ei.

Kenyon se şi repezise spre ascensor. Cu un gest energic, Strumin îi opri.

— Dar cu Istrate şi Karsten ce facem?

— În orice caz ei sînt pierduţi. Nu vreau de loc să fierb de viu ca un rac...

S-ar fi părut că Ivan Mihailovici Strumin ajunsese la aceeaşi concluzie. Căci, fără o vorbă, se sui şi el în ascensor şi puse în mişcare comanda electrică. În cîteva secunde se aflau la suprafaţă. Abia cînd Strumin o porni grăbit spre cel mai mic dintre automobilele cu reacţie şi îl legă puternic de ascensor Kenyon se dumiri de intenţia colegului său. Cum nu-i venise şi lui ideea? Datorită pernei de aer pe care plutea, vehiculul putea avansa foarte bine şi pe apă.

Nu trecu multă vreme şi, suiţi în automobilul uşor,) se aflau în galeria subpămînteană. De dedesubt simţeau dogoarea insuportabilă a apei fierbinţi. Deşi deco-

nectaseră de mult aparatul de încălzire totuși obrajii le erau leoarcă de transpirație. Din fericire, viteza asigurată de turbina mașinii era mare și doar în cîteva minute se aflau și ei în fața zidului de piatră care închidea galeria. Era și timpul căci nivelul apei crescuse cu mult și trecuse de jumătatea tunelului.

S-au oprit consternați în fața obstacolului. În fața lor se afla aceeași statuie care îi uimise cu cîteva minute înainte pe colegii lor. Din nările uriașe ale ciudatei făpturi țîșneau ca dintr-un izvor torentele de apă care inundaseră galeria. Dar unde erau colegii lor? Pieriseră deja înecați? Farurile puternice scrutau ființa de piatră pe care o aveau în față. Și deodată Strumin scoase un strigăt de bucurie: într-un fel de firidă săpată în zid, deasupra locului unde se afla sculptat capul omului uriaș, zări două ființe care zăceau în nesimțire.

Nu le-a fost deloc ușor celor doi cercetători să se cațere pînă sus și să transporte în vehicul trupurile parcă lipsite de viață. Mai ales că apa amenința să-i acopere pe toți dintr-o clipă în alta. Cînd s-au pomenit cu bine în grota care se transformase între timp într-un adevărat lac au respirat ușurați, deși abia își mai țineau suflarea. Dar șirul încercărilor nu se terminase. Cu groază au constatat că ascensorul, de mult inundat de apă, fusese scufundat. Ieșirea la suprafață părea imposibilă. O moarte îngrozitoare îi pîndea pe toți patru.

4. OAMENII GROTELOR

Resemnați, Strumin și Kenyon priveau cum nivelul apei crește necontenit ridicînd odată cu ea mașina în care pluteau acum fără speranță. Singura lor bucurie era că cei doi colegi începuseră să dea semne de viață. Dar ce folos că fuseseră salvați, cînd aceeași primejdie îi amenința acum pe toți patru. Într-adevăr tunelul prin care curgea apa se umpluse pînă aproape de tavan.

— Dacă nu pierim fierți sau asfixiați, atunci murim de foame, reflectă cu glas tare Kenyon.

Strumin nu răspunse. Era și greu să găsească un argument pentru a-și contrazice prietenul. Dar, pe neașteptate, argumentul veni de la sine:

— Privește, nivelul apei a început să scadă.

În ochii lui Kenyon apăru o licărire de speranță. Într-adevăr apa scădea și încă repede. Curînd însă spuse:

— Ne bucurăm de pomană chiar dacă apa scade. N-o să murim înecați ci de inaniție. De aici nu mai ieșim...

N-apucă să-și termine fraza căci sîngele îi îngheță în vine. Din tunelul subteran își făcuseră apariția cîteva ființe omenești întrutotul asemănătoare celei sculptate în piatră. Singura diferență consta în statură. Ființele erau mult mai mici, cam de înălțimea unui copil de 10 ani. Văzînd că oamenii pe care probabil îi considerau de mult pieriți trăiau, scoaseră niște strigăte ascuțite și o porniră în fugă înapoi. Kenyon puse mîna pe revolverul pe care-l purta în permanență asupra lui și se pregăti să tragă. Se pomeni însă cu o puternică lovitură peste mînă.

— Cum poți face o asemenea greșeală? — îl apostrofă Strumin. Sîntem doar cercetători nu conchistadori.

Istrate și Karsten care tocmai își reveniseră complet priveau buimaci, neînțelegînd ce s-a întîmplat. Între timp, Strumin și pornise cu mașina în urmărirea straniilor omuleți. Urmărirea nu a durat prea mult. În mai puțin de un minut rapidul vehicul ajunse din urmă grupul de fugari. Disperate, zăpăcite, ciudatele ființe se aruncară la pămînt parcă cerînd îndurare.

A fost greu pentru cei patru exploratori pînă le-au dat de înțeles omuleților de intențiile lor pașnice. Văzînd că oaspeții neașteptați n-au intenții rele omuleții și-au schimbat atitudinea. Cu sunete ascuțite, ca de clopoței, și mișcări de mînă, îi poftiră să-i urmeze. Astfel au ajuns cu toții pînă la peretele care le barase drumul. Au constatat cu uimire că în perete se făcuse o despărțitură prin care au trecut ca printr-o ușă.

Ceea ce le-a fost dat apoi să vadă a întrecut cu mult toate surprizele de pînă atunci. Într-adevăr, s-au pomenit deodată într-un fel de platou imens, de cîțiva kilometri pătrați. De sus, de la o înălțime uriașă, soarele antarctic pătrundea prin niște mari luminatoare dreptunghiulare făcute dintr-un material necunoscut. Din mijlocul platoului țîșnea, la o înălțime de mai mulți metri, un gheizer cu apă fierbinte care forma un adevărat rîu ce curgea printr-o galerie subterană. Din acest platou acoperit porneau numeroase tuneluri asemănătoare celui întîlnit de cercetătorii noștri.

Dar ceea ce îi uimi mai ales pe cei patru oaspeți era flora și fauna acestui platou subpămîntean. Puteau vedea mișunînd aici tot soiul de animale, care au dispărut de mult de pe suprafața pămîntului. Toate aceste reptile păreau însă degenerate; erau de dimensiuni mult mai mici decît acele fosile cunoscute de om. Și, ceea ce era interesant, păreau îmblînzite. Într-adevăr, nu arătau nici un fel de spaimă față de omuleții care îi însoțeau pe cercetători. Între timp în jurul cercetătorilor se îngrămădiseră bărbați și femei care făceau o larmă îngrozitoare, priveau cu curiozitate chipurile, îmbrăcămintea vizitatorilor.

Din mijlocul lor s-a desprins un omuleț parcă mai răsărit. Cu un gest i-a invitat pe cercetători să-l urmeze. Au mers împreună însoțiți de întreaga gloată, vreun kilometru. Tot felul de plante ciudate, niciodată întîlnite pe pămînt se vedeau crescînd la tot pasul. Deodată grupul se opri și larma încetă ca prin farmec. Se aflau cu toții în fața unei construcții metalice ciudate, dintr-un aliaj necunoscut. Mai degrabă în fața rămășițelor unei construcții, căci se vedea bine că vremea lăsase urme puternice asupra acestei uriașe mașini, cu tot felul de angrenaje curioase. Omuleț care conducea grupul începu să vorbească repede, gesticulînd disperat că nu e înțeles. Arăta mereu în sus, înspre luminatoarele care străluceau la multe sute de metri înălțime .

— Vrea probabil să spună că hardughia asta a picat de sus — spuse Istrate. Și întorcîndu-și capul constată cu uimire că întreaga adunare se prosternase în fața construcției de metal.

5. MISTERUL SE LĂMUREȘTE

Parcă niciodată imensa aulă a Centrului internațional pentru studierea Antarcticei de la Geneva nu era atît de plină. O mulțime de reporteri din toate țările lumii invadaseră sala din zori spre a-și găsi loc pe fotoliile de sub strălucitoarea cupolă. Urma să aibe loc conferința de presă în care cei patru exploratori antarctici aveau să dezvăluie rezultatele cercetărilor lor. Un ropot de aplauze a însoțit apariția lor la tribună. Priviri curioase urmăreau ființa ciudată care îi însoțea: un omuleț chel, scund, asemănător cu o caricatură stîngace.

Raportul l-a dat Karsten. Au fost necesare patru luni pînă cînd oamenii de știință au reușit să înțeleagă vorbirea omuleților antarctici. Din cele aflate, ca și din cercetările efectuate la fața locului au ajuns la concluzii senzaționale. Într-o perioadă încă nelămurită, probabil cu peste o sută de mii de ani în urmă, de pe Epsilon probabil, un astru aflat la mare depărtare de sistemul nostru solar, a sosit pe pămînt o expediție. Locuitorii acelei planete erau pe atunci mai evoluați decît semenii lor de pe pămînt. Nava cosmică de pe Epsilon a ajuns pe pămînt în Antarctica. Ciocnindu-se de munții de gheață s-a defectat. Posibilitatea de întoarcere era ruptă. Epsiloniștii — ca să-i numim așa — neobișnuiți cu temperaturi atît de scăzute, erau sortiți pieirii dacă n-ar fi avut norocul să găsească pe neașteptate un gheizer cu apă fierbinte care făcea temperatura mai suportabilă. Împrejurul gheizerului foiau animale, creșteau plante. Timp de aproape o generație cei coborîți din Cosmos, au lucrat din plin: au construit tot felul de tuneluri, în care și-au amenajat un adevărat orășel, și-au ridicat un imens acoperiș, dotat cu luminatoare care să mențină temperatura constantă. După mii și mii de ani, urmașii lor, trăind în condiții grele, izolați de restul pămîntului, au degenerat, au pierdut cunoștințele străbunilor lor. Din generație în generație a rămas doar mitul strămoșilor care au coborît din cer, nava cosmică fiind privită ca un fel de altar.

Întîlnirea cu exploratorii pămînteni i-a înspăimîntat pe omuleți. Au încercat să-l înece, schimbînd cursul apei izvorîte din gheizer spre tunelul în care apăruseră cercetătorii. Restul amănuntelor sînt cunoscute cititorilor.

După zeci de mii de ani deci, pătrunderea oamenilor a permis scoaterea urmașilor celor de pe Epsilon din închisoarea lor de gheață.

În aplauzele tuturor celor de față academicianul Mihalcov a dat citire mesajului care va fi trimis în curînd spre Epsilon: pămîntul invită o nouă expediție din planeta îndepărtată. De data aceasta va fi primită cum se cuvine. Și poate, în curînd, se va răspunde la această vizită. O cerere la care curtoazia obligă.

PAUL MARIAN
SIMION SĂVEANU

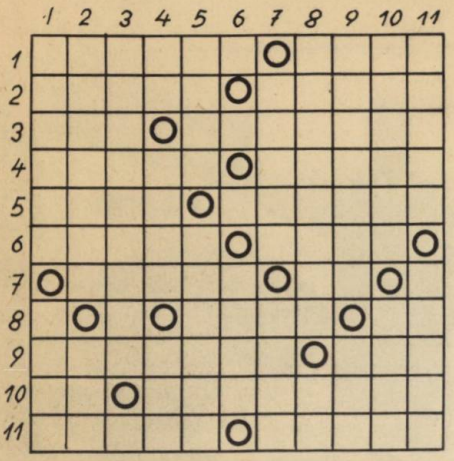

POTRIVITE... LA MARE!

ORIZONTAL: 1) Are — Umblare 2) Poftă mare! — Cu sare 3) Peşte pus la sare — Sare 4) Dilemă are — Strîns tare 5) La care — Păstrare (pl.) 6) Tare mare — Pre-dare! 7) Sare — Pe jumătate mare! 8) Joc cu etalare — Şase în visare! 9) A coborî pe mare — Mare (od.) 10) Negare... — ... şi confirmare 11) Rare — Tare.

VERTICAL: 1) Calitatea celui tare — Bătrînă tare 2) Zare — La margine de mare 3) Sare 4) La încercare! — Mătură mare — Barbă n-are 5) Te face de zece ori mai mare — Făcută mai mare (pl.) 6) Lucrare (pl.) 7) Tare — Mulţime mare 8) Pe mare — Consoană cu repetare 9) Lava sare! — Ondulaţie pe mare 10) Distanţare — Rude... primare 11) Ordin de încetare! — Prezentat la intrare.

CONSTANŢA MARIN

cuvinte încrucişate

CU ACUL ŞI CU AŢA

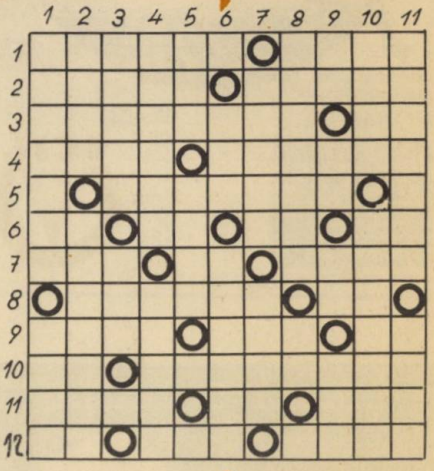

ORIZONTAL: 1) Trece prin urechile acului! — Îl indică acul cîntarului 2) Un ac cu aţa după el! — Colecţie de... ace umblătoare 3) Se prinde în acul undiţei — La plug! 4) Ornament muzical — A da produse de proastă calitate 5) Pus la şapte ace (fam.) 6) S — Diftong — Armăsar — Cap de mosor! 7) Aţă — La revedere! — Plin de aţe 8) Se apără cu acul — Sînt 9) Specialist în... înţepături la inimă — Domnişoară (abr.) — În joc! 10) Dimpotrivă — Înţepători 11) Personaj din piesa „Don Gill de ciorap verde" de Tirso de Molina — Vocală dublă — Prefix pentru nou 12) Afirmaţie — Cureluşă de meşină — Ac alpin.

VERTICAL: 1) Plante cu multe ace — Cu gust înţepător 2) Lucrează cu acele — Ţesătură rară, pe care se lucrează cu ace de canava 3) Făcut din mic, mare — La telefon 4) Stat în Europa — Fabricanţi de ace verzi 5) Rîmă pentru ac — Ace 6) A duşmăni — Ac de împletit 7) A se ţine strîns lipit de ceva — Suprafaţă. 8) Stau ca pe ace — Campion 9) În urma oricărei înţepături! — Notă muzicală — Pronume — Insulă în Oceanul Pacific 10) Ac mic — Alimentează acul cu aţă 11) Lucru făcut cu acul — Fără vîrf.

CELLA VASILESCU

cuvinte încrucişate

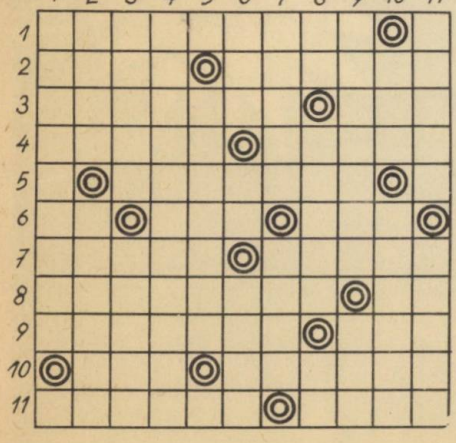

OPERAŢII ARITMETICE

ORIZONTAL: 1) Luna × 3... 2) Soarele ×2... — ... şi Pămîntul × 70! 3) Hotărîre 50 la sută — Bobină: 2! 4) Faţă omenească x 2 (la Romani) — Adolescent + 10 ani 5) Răspundere 100 la sută 6) 1/2 rînd — Rocada: 2 — Punct × 3! 7) A face egal cu zero — Dor + melancolie 8) Îndrăzneţe 150 la sută — Rezultat negativ 9) Tabloul lui Mendeleev: 103... — ... şi „Celebrul 702": 3! 10) 10 m × 10 m (pl.) — Cub cu 21 puncte × 2! 11) X + 1 (şi atît!) — Linii — 1.

VERTICAL: 1) Listă de greşeli x 3! 2) Diametru: 2 — Mijlociu + 1! 3) Salipirină: 2 — 2 la braţe şi 2 la obraji 4) Bătrîn + 100 ani 5) Căldură + efort 6) Alb + negru — Mamaia 33 la sută — 365 + 1 zi 7) Punct × 2 — Una din cele 7 din filmul lui Gopo 8) Raită 1/2 — Suporturi la fracturi — Rol minus... zero 9) „1" exact — Ieri + 1! 10) 2·2 — Termen marinăresc × 2 (o mică răutate! 11) Azi — 12 ore — A alimenta.

DOINA TRICA

CONSUMAȚI PRODUSE DE ICIL

UNT DE MASĂ ȘI SUPERIOR

PRECUM ȘI BRÎNZETURILE FERMENTATE

MUREȘANA
RÎȘNOV
POSTĂVARUL
TRAPIST

de calitate superioară

ICIL SATU MARE

produse ale
Uzinei „PETROCHIMICA" Ploiești
și ale fabricii
CHIMICE TIMIȘOARA

FILATELIE

Cînd Iuri Gagarin a început primul zbor al omului în Cosmos, un glumeț i-a trimis o felicitare pe adresa... Cosmos. S-ar putea spune că aceasta a fost prima corespondență... cosmică, deși plicul și timbrele poștale n-au căpătat decît banale stampile pămîntene. În orice caz, a fost o anticipație. Un preludiu la vremea nu prea îndepărtată cînd, odată cu avîntul exploatării Cosmosului, vor apare serviciile cosmopoștale cu anexele ei firești, timbrele și stampilele oficiilor poștale. Atunci se va putea vorbi, cu deplin temei, despre cosmofilatelie în toată regula. Și așa cum astăzi în cercurile filateliștilor se pot auzi cereri de serii din Ghana sau Tunisia sau din alte țări, va deveni frecventă întrebarea:

— Știi, dragă, sînt filatelist. Am auzit că ai primit o scrisoare de la un prieten din Lună... Nu vrei să-mi dai mie timbrul? Mai am cîteva serii bune din Venus și Marte...

Pînă cînd cosmofilatelia va ajunge la un astfel de stadiu iubitorii de timbre — acești „ambasadori tăcuți" — cum li se mai spune mărcilor poștale — se mulțumesc să-și completeze colecțiile cu timbrele pămîntene consacrate zborurilor spre stele. Lansarea primilor sateliți ai Pămîntului de către U.R.S.S. a

cățelușei Laika, a laboratoarelor automate, primele zboruri cosmice ale omului — toate aceste evenimente epocale au acum, și în timbrele poștale, o cronică fidelă.

Dar această cronică — ca să-i spunem așa, cosmofilatelică — se străduiesc să și-o completeze un număr din ce în ce mai mare de filateliști.

La acest capitol, ca și la multe altele, filatelia românească e activă și mult apreciată. Au apărut în scurt timp după eveniment, timbre poștale consacrate primilor sputnici. Un tînăr filatelist japonez și un altul indian s-au adresat atunci revistei „Magazin" cu rugămintea de a li se înlesni un schimb filatelic. Îi interesa, în mod special, timbre consacrate luptei pentru cucerirea Cosmosului în scopuri pașnice.

Și în anul 1962 au apărut la noi timbre solicitate de cosmofilateliști. Primului zbor cosmic al omului în grup i-a fost închinată o serie specială. Din micile dreptunghiuri colorate ne privesc chipurile cunoscute ale lui Nikolaev și Popovici. Al treilea timbru reprezintă globul pămîntesc, în jurul căruia zboară cele două nave Vostok, de la care pornesc unde radio ce se interpătrund — un simbol al primelor

comunicații radio realizate în Cosmos. O altă serie interesantă este și „Cosmonautica în slujba păcii". Cele patru mărci ale seriei conțin, parcă, un număr de trei ori mai mare de timbre. Explicația o găsim în fantezia autorilor. Fiecare marcă reprezintă trei dintre timbrele tematice apărute în ultimii ani la noi. Iar pe aceste mărci e desenat un simbol: porumbelul alb.

Despre contribuția românească la cosmofilatelie se scrie în multe reviste și rubrici de specialitate care apar în lume. Să pomenim doar cîteva: „Stamp" din New York, „Club Filatelica del Uruguay", „Filatelia" din Zagreb, „Buletin philatelique du Midi" din Franța etc. Această din urmă publicație a făcut și o statistică nu lipsită de interes și semnificație. În timp ce zborurilor cosmice ale U.R.S.S. le-au fost consacrate emisiuni filatelice într-un mare număr de țări, realizărilor similare, mult mai modeste ale Statelor Unite, le-au fost închinate serii filatelice doar în... patru țări. După cum se vede, cosmo. filatelia este destul de obiectivă...

PLAGIATUL

de Boris Laskin (U.R.S.S.)

Concursul a fost anunţat pe la prînz şi peste o oră cînd primi primul manuscris, redactorul îl pofti la el pe autor.

— Păcat Frank, materialul nu merge — îi spuse redactorul.

— De ce?

— Pentru că n-ai respectat condiţiile concursului. Cred că ţii minte ce v-am spus. Erai doar şi dumneata de faţă.

Desen de N. LISOGORSKI

— Fireşte.

— Fii bun şi repetă.

— „Băieţi — ne-aţi spus dumneavoastră — vine Crăciunul. Trebuie să ne gîndim la abonaţii noştri. Lansăm un concurs. Fiecare dintre voi trebuie să scrie chiar astăzi o schiţă, ceva tare, scurt şi original. Cîştigătorul va primi un premiu — 100 de dolari".

— Absolut exact — spuse redactorul. Ai o memorie bună, chiar foarte bună. Dar tocmai memoria ţi-a jucat o festă. Am cerut o povestire tare şi originală. Ce mi-ai scris dumneata...

— Am scris că într-o noapte, la adăpostul întunericului, în faţa unei case a oprit o maşină de pompieri, că pompierii au stropit cu benzină zidurile casei, le-au dat foc şi n-au plecat decît după ce din clădire rămăseseră doar tăciuni. Sînteţi de acord că-i ceva tare, că-i ceva de necrezut. Adevărat au ba?

Redactorul nu răspunse. Îl măsură cu ochi scrutători pe interlocutorul său iar după o clipă de tăcere întrebă:

— Spune Frank, dumneata citeşti „Nation", „Time"?

— Da, le citesc.

— Desigur, mi-am dat seama de îndată ce ţi-am răsfoit opera. Întinse mîna spre măsuţă pe care se aflau nişte reviste.

— Poftim, „Nation" din 21 octombrie a.c. Articolul lui Roscoe Fleming „Poliţişti în rolul de spărgători".

Ascultă, o să-ţi citesc două-trei aliniate...

„Poliţiştii din Denver urmăreau o maşină cu răufăcători care jefuiseră o cafenea. Unul din poliţişti, John Batts, i-a recunoscut pe infractori. Erau poliţistul Arthur Wistenley şi Eugen Heas, ajutor de şerif al districtului. Batts raportă superiorilor numind totodată zeci de alţi poliţişti care se ocupă sistematic de jafuri în district. Directorul îl concedie pe Batts pe motiv de boală şi-l trimise la psihiatru. Acesta atesta prin certificat că Batts este absolut sănătos şi „ceea ce spune s-ar putea ca să fie adevărat".

Ascultă mai departe... „La proces Winstenley şi Heas s-au „ciorovăit" iar juraţii au recunoscut vinovaţi încă alţi şapte poliţişti, autorii unei serii de jafuri".

Iată încă un aliniat: „În timpul nopţii, nişte poliţişti au stat la pîndă în faţa unui magazin cu autoservire. Ei au văzut că trei indivizi au pătruns prin acoperiş în interiorul magazinului şi s-au apucat deîndată să spargă seiful. (Pentru răcirea lamei mecanice cu care au operat au folosit lapte din frigider). Prinşi în flagrant delict, cei trei s-au dovedit a fi poliţişti. Unul din ei a explicat în felul următor fapta săvîrşită: „Şefii mi-au pus în vedere că dacă nu voi face „treabă" voi fi prost văzut". Cîteva zile mai tîrziu a fost arestat Roberts, şeriful districtului în care a avut loc spargerea. Roberts este un fost colaborator al F.B.I. I s-a adus acuzaţia că a fost organizatorul acestor spargeri, că a stat de pază în timp ce se opera. Trei şerifi ai unor districte poliţieneşti din Denver vor compare în faţa tribunalului, acuzaţi de diferite infracţiuni.

Nimeni nu ştie exact cîţi bani au jefuit păzitorii ordinei din Denver. După cum a spus guvernatorul din Macnikols, ei au săvîrşit atîtea „spargeri încît au şi uitat pe cine au jefuit şi de ce sumă".

Autorul schiţei rebutate despre pompierii-incendiatori ascultă în tăcere. Era vădit contrariat. Coincidenţele erau preabătătoare la ochi. Redactorul însă continuă:

— Ascultă Frank, poliţiştii operează la fel ca şi pompierii dumitale... „În majoritatea cazurilor maşina de serviciu cu o patrulă de poliţişti se oprea nu departe de locul unde se prevedea o infracţiune. Aici poliţiştii se-ntîlneau cu banda de spărgători, transportau instrumentele de jaf şi de spargere strămutîndu-le din maşinile particulare în maşinile poliţiei. Apoi maşina poliţiei îi ducea pe spărgătorii de safeuri la locul infracţiunii şi stătea de pază pînă cînd se săvîrşea spargerea".

Redactorul îl privi semnificativ pe reporter.

— Ajunge Frank, nu-i aşa? Aş putea să-ţi citesc şi articolul din „Time" din 3 noiembrie: „Cercetări asupra cauzelor dezorganizării în cadrul poliţiei" dar presupun că asta nu mai are importanţă. Ai înţeles cred Frank de ce nu-ţi pot plăti cei 100 de dolari. Nu ştiu, cu voie sau fără voie ai săvîrşit un plagiat. E drept, în schiţa dumitale nu poliţiştii acţionează ci pompieri, dar acesta nu-i decît un amănunt.

Îşi privi ceasul.

— Du-te Frank, mai ai timp să te gîndeşti la ceva nou, care să fie al dumitale.

Frank oftă din rărunchi. Era un reporter tînăr şi lipsit de experienţă. „Am scris o schiţă suficient de tare — gîndi el părăsind cabinetul redactorului. Ce poate fi mai neverosimil?".

Şi într-adevăr, ce poate fi mai neverosimil?

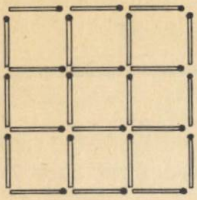

DIN 20 DE CHIBRITURI

Din 24 de chibrituri a fost construit un pătrat mare cu 9 pătrate interioare. Vă cerem ca scoţînd 4 chibrituri din cele 20 de chibrituri rămase să se formeze un pătrat mare şi alte patru mici.

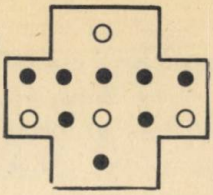

ÎMPĂRŢIRE GREA

Terenul alăturat trebuie împărţit în patru sectoare egale ca formă şi dimensiuni, fiecare din ele cuprinzînd însă cîte 2 puncte negre şi unul alb. Cum trebuie făcută împărţirea?

PĂTRATE CU CULORI

Pregătiţi 16 pătrate egale cu patru culori diferite (alb, roşu, verde şi negru). Aceste 16 pătrate trebuie aşezate în formă de pătrat în aşa fel însă ca în *fiecare rînd orizontal şi vertical precum şi în fiecare din cele două diagonale să se afle pătrate cu cifrele 1, 2, 3 şi 4.* Ordinea succesiunii este indiferentă, *dar culorile trebuie să fie neapărat diferite.* Problema are mai multe soluţii.

ÎN CINCI MUTĂRI

Luaţi cinci piese de table albe şi cinci piese negre şi aşezaţi-le pe masă aşa cum vă arată desenul alăturat (în stînga lăsaţi un loc liber atît ca să încapă două piese). În spaţiul liber puteţi muta de fiecare dată *numai cîte 2 piese alăturate şi fără să inversaţi poziţia lor.* Vă invităm ca în numai cinci mutări, respectînd regula de mai sus să mutaţi piesele negre în primele cinci locuri urmate în continuare de piesele albe.

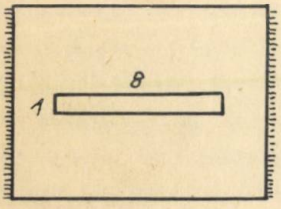

COVORAŞUL

Un covoraş avînd dimensiunile de 9×12 dm. s-a ars dintr-o neglijenţă chiar la mijloc. Partea arsă a fost înlăturată rămînînd în mijloc o gaură dreptunghiulară cu dimensiunile 1×8 dm. Covoraşul părea iremediabil pierdut. Stăpînul casei a găsit însă o soluţie ingenioasă. Tăind covorul în două părţi, unite apoi printr-o cusătură invizibilă el a reuşit să aibă un nou covoraş. Cum a procedat el?

MICI PROBLEME

Scrieţi numărul 55 folosind cinci cifre de... patru.

CELE DOUĂ ARCE

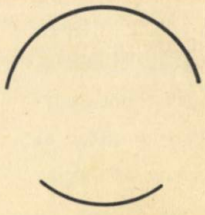

Examinînd cele două arce de circumferinţă ele ne apar ca făcînd parte din 2 circumferinţe distincte, adică descrise din centru şi cu raze diferite. Totuşi ele fac parte din aceeaşi circumferinţă iar deformarea vizuală este explicată datorită influenţării reciproce a celor două arce aşezate una lîngă alta.

CU OPT CHIBRITURI

Aranjaţi astfel opt chibrituri încît să obţineţi simultan un octogon, două pătrate şi opt triunghiuri.

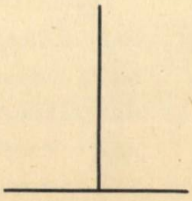

SÎNT EGALE

Vă prezentăm un exemplu de iluzie optică. Cele două segmente din desenul alăturat sînt egale. Totuşi linia verticală apare mai lungă datorită poziţiei sale faţă de linia orizontală.

PĂTRATE ȘI ROMBURI

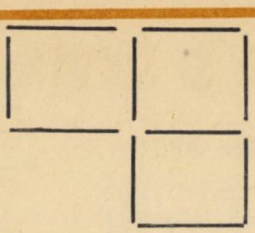

Vă stau la dispoziție 10 chibrituri. Formați din ele trei pătrate, apoi scoțînd un chibrit formați cu celelalte nouă un pătrat și două romburi.

PANOUL

Aveți la dispoziție un dreptunghi cu dimensiunile 90×160 cm. Vă rugăm ca prin două tăieturi să formați un panou pătrat cu dimensiunile 120×120 cm.

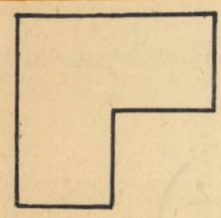

DIN OPT COLȚARE

Avem la dispoziție opt colțare (după modelul alăturat). Dintre ele două sînt de culoare neagră iar șase de culoare albă. Puteți să construiți din aceste opt colțare un dreptunghi astfel ca cele două colțare negre să fie înconjurate fiecare numai de cartonașe albe?

CÎȚI ANI ARE?

Un copil îl întreabă pe tatăl lui cîți ani are unchiul Vasile. Tatăl i-a răspuns: „E de trei ori mai mare decît tine, dar acum patru ani era de patru ori mai mare decît tine". Copilul a înțeles, pentru că știa cîți ani are el. Dar dv. puteți spune cîți ani are unchiul Vasile?

FRACȚII

Găsiți o fracție căreia dacă i se adună numitorul la numărător și numitor va crește: *a)* de trei ori; *b)* de patru ori.

UN METRU PĂTRAT

Cîte chibrituri sînt necesare pentru a se alcătui din pătrate egale un metru pătrat? Lungimea medie a chibritului este de 5 cm.

ȘTIȚI CUM?

Un dreptunghi avînd o latură de 10 cm. și alta de 2 cm. trebuie transformat într-un pătrat. Știți cum trebuie procedat? (Pentru ușurința rezolvării jocului desenați dreptunghiul pe hîrtie).

ÎNSUȘIRILE CIFREI 7

Cifra 7 are însușiri deosebite așa cum rezultă din tabelul alăturat:

15.873 × 7 = 111.111
31.746 × 7 = 222.222
47.619 × 7 = 333.333
63.492 × 7 = 444.444
79.365 × 7 = 555.555
95.238 × 7 = 666.666
111.111 × 7 = 777.777
126.984 × 7 = 888.888
142.357 × 7 = 999.999

Nici o altă cifră nu are aceste însușiri!

DESLEGARI DIN PAG. 201 ŞI SOLUŢII DIN PAG. 206-207

OPERAŢII ARITMETICE

ORIZONTAL: Trimestru — A — Rară — Uranus — Ezitare — Ina — Ianus — Matur — E — Asumată — A — RI — Ada — Etc — Anula — Alean — Temerare — Nu — Element — Act — Ari — Zarzăr — Oricui — Liņi.

CU ACUL ŞI AŢA

ORIZONTAL: Cămilă — Gram — Acăţa — Arici — Caracudă — UG — Tril — Rebuta — U — Titirit — L — Se — AE — AT — Mo — ITĂ — Pa — ITOS — Albină — IS — Amor — Dra — Oc — Ci — Acrişori — Inez — EE — Neo — Da — Ira — Colţ.

POTRIVITE... LA MARE

ORIZONTAL: Posedă — Mers — Urare — Sărat — Tir — Clorura — Ezita — Lipit — Roţi — Tineri — Enorm — Dare — Tanat — RE — B — B — R — Remi — VI — Ameriza — Vel — Ba — Atestare — Alese — Atlet.

ÎMPĂRŢIRE GREA

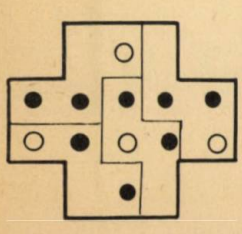

CÎŢI ANI ARE?

Soluţie: Unchiul Vasile are 36 de ani, iar copilul 12, adică $12 \times 3 = 36$. Acum patru ani unchiul avea 32, iar copilul 8.

UN METRU PĂTRAT

Soluţie: Sînt necesare 840 de chibrituri.

FRACŢII

Soluţie: A) $\frac{1}{5}$ B) $\frac{1}{7}$

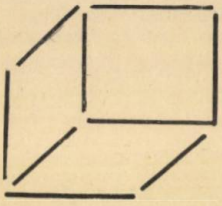

PATRATE ŞI ROMBURI

ÎN CINCI MUTĂRI

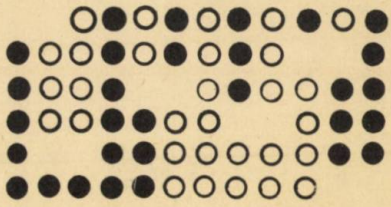

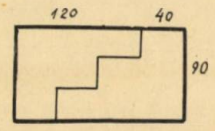

PANOUL (1)

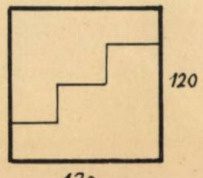

PANOUL (2)

1 roşu	4 verde	2 negru	3 alb
2 alb	3 negru	1 verde	4 roşu
3 negru	2 roşu	4 alb	1 verde
4 verde	1 alb	3 roşu	2 negru

PATRATE CU CULORI

DIN 20 CHIBRITURI

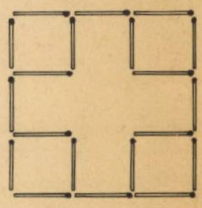

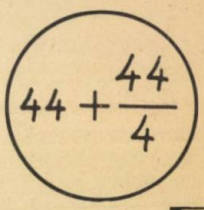

MICI PROBLEME

ŞTIŢI CUM?

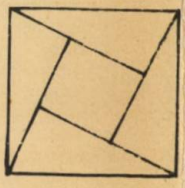

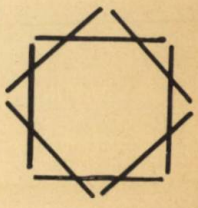

OPT CHIBRITURI

COVORAŞUL

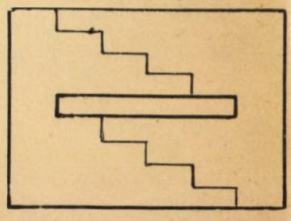

Magazin 1963

ALMANAH MAGAZIN

PREȚUL 10 LEI